

Kulturstrategi- Handlingsplan för Bengtsfors kommun

År 2022-2026

Kulturstrategi- Handlingsplan

För att förverkliga Bengtsfors kommuns kulturstrategi tas utgångspunkt i fem kulturstrategiska områden med tillhörande handlingsplan. Själva handlingsplanen omfattar åtgärder som kan genomföras inom befintlig verksamhet och budget idag, men efter dessa redovisas också förslag på ytterligare åtgärder som kräver förstärkt budget.

Kulturstrategiskt område 1- Kultur i Bengtsfors kommun ska utvecklas till en levande kraft för sysselsättning, turism, näringsliv, boende och demokrati

Att öka attraktiviteten för boende och besökare är en viktig del för kommunens framtid och är därför en viktig utvecklingsfaktor. Bengtsfors kommun har några kvaliteter där vi sticker ut lite extra. HDK Stenebyskolan är en speciell tillgång som vi kan vara stolta över och Halmens hus och Gammelgården likaså. I en kommun som präglas av öppenhet och tolerans föds och frodas kreativitet. Kreativiteten är dessutom en bra grogrund för framtida företagande. Kommunens kulturarbete är därför en förutsättning för en ökande tillväxt och ökad inflyttning.

Initiera, utveckla och genomföra kulturevenemang

En aktivitet för stärka kommunens attraktivitet är att tillsammans med kulturaktörer såsom föreningar, företag inom kulturella och kreativa näringar och organisationer initiera, utveckla och genomföra kulturevenemang för olika målgrupper i kommunen. Exempel på dessa kulturevenemang är Kulturveckan, Kultur- och fritidsdagen, Bengtsfors ljusfest, lovaktiviteter för barn och unga samt kulturaktiviteter för äldre. Kultur och fritidsenhetens roll ska vara att stödja, initiera och samordna kulturella evenemang och aktiviteter.

Kulturstrategiskt område 2- Kulturarbetet inom barn- och ungaområdet ska stärkas

Revidering av kulturplan för barn och unga under år 2022

Barn- och ungas möjlighet att delta i kulturlivet är en viktig del, därför ska kommunens kulturplan för barn och unga revideras under år 2022. I arbetet med planen är barn och ungas behov och synpunkter särskilt viktiga. Framtagandet av planen kommer att ske i samverkan med kultur konsulenter från Västra Götalandsregionen. En viktig utgångspunkt är Agenda 2030, de globala målen och Barnkonventionen där barnens rättigheter är av stor vikt.

Införandet av en kulturgaranti i grundskolan

Inom ramen för skolverksamheten behövs en utökning av studiebesök för att utbilda barn och unga i sin kulturella närmiljö, en så kallad *kulturgaranti*. En kulturresa ska genomföras till bland annat Baldersnäs, Gammelgården och Halmens hus, EKA-parken, Dalslands Kanal och Hällristningarna i Tisselskog.

Dessutom ska kulturgarantin innefatta en studieresa för att ta del av kulturutbudet utanför kommunens gränser. Exempelvis kan ett teaterbesök genomföras för att allmänbilda barn och unga om kulturutbudet i någon av storstäderna.

Kulturskolans roll och tillgänglighet ska stärkas

För att utveckla kulturskolan ska samverkan stärkas med andra kulturskolor i Dalsland. Kulturskolans aktiviteter bör spridas geografiskt så att de är tillgängliga för barn och unga som bor på olika platser i kommunen. Kulturskolans verksamhet bör sträva efter att erbjuda ett brett utbud av kurser.

Datum
2022-03-14

Kulturstrategiskt område 3- Bengtstors kommun ska verka för att bevara, stärka och utveckla kulturella mötesplatser i hela kommunen

Stärka samverkan med kulturaktörer och utveckla kulturella besöksmål och mötesplatser i kommunen

I Bengtstors kommun finns ett flertal kulturella mötesplatser så som scener och samlingslokaler som kan erbjuda möjligheter till möten mellan människor. Inom handlingsplanen ska kulturella aktiviteter samordnas av kultur och fritidsenheten på olika kulturella arenor i kommunen med dess aktörer.

En annan viktig mötesplats är Bengtstors konsthall som i samband med entréhallen och biblioteket som inom ramen för handlingsplanen ska utvecklas som mötesplats och kulturarena.

Kulturstrategiskt område 4- Former för intern och extern samverkan ska utvecklas

Former för intern samverkans ska utvecklas

Samverkan är ett måste för ett ökat kulturliv. I arbetet med att ta fram kulturplanen har kommunens samtliga verksamhetsområden involverats. Syftet är att kultur ska få en mer framträdande roll även i verksamheter utanför kultur och fritidsområdet. Det är så vi bygger grunden för det interna samarbetet. En fortsatt stärkt intern samverkan mellan kommunens olika verksamheter är av stor vikt för att kulturarbetet ska utvecklas och stärkas.

Kulturgruppen består av representanter från kommunens olika förskolor och skolor som har regelbundna möten om olika kulturaktiviteter i skolan. Mötena samordnas av kultursamordnaren. Utifrån perspektivet att erbjuda eleverna berikande kulturupplevelser under deras skoltid är en god samverkan med skolorna avgörande. För att stärka samverkan internt är det av stor vikt att skolans ledning prioriterar att utse representanter som deltar och närvarar i kulturgruppen.

Vid nybyggnation av kommunala anläggningar och byggnader i kommunen är det viktigt att i ett tidigt skede ha med kulturperspektivet i processen och att kultur- och fritidsenheten remitteras så att kostnader för exempelvis konstnärlig utsmyckning tas med tidigt i byggprocessen.

Former för extern samverkan ska utvecklas

Bengtstors kommun ska vara initiativtagare till möten för ökad dialog externt. Föreningsliv, studieorganisationer, företag och kulturutövare med flera viktiga i det framtida kulturarbetet i kommunen. Kommunen ska om möjligt delta och synas även vid externa tillställningar och arrangemang. Genom att utveckla och arbeta aktivt med kulturfrågor stärks samhörigheten kommuninvånare emellan.

En ökad samverkan har efterfrågats av kulturaktörerna vid genomförande av workshop med dem i processen med att ta fram den nya kulturplanen. Att skapa mötesforum med olika kulturskapare och att tillsammans samverka kan leda till nya innovationer, ge upphov till fler kulturaktiviteter och nya korsbefruktade samarbeten. På så vis kan kulturen utvecklas vidare i Bengtstors kommun. Samverkansmöten med kulturaktörer inom studieförbund och föreningsliv samt offentliga aktörer ska arrangeras 1-2 gånger per år.

Synliggöra de kulturella aktiviteterna i kommunen

Ett samordnat kalendarium för kulturaktiviteter underlättar för kulturskaparna att planera aktiviteter samt på ett överskådligt sätt marknadsföra kulturaktiviteterna till besökarna. Bengtstors kommun, via kulturenheten ska i samverkan med andra aktörer utveckla ett sådant kalendarium.

Kulturstrategiskt område 5- Kommunens historia ska synliggöras och användas som en resurs i form av byggnader, miljöer, traditioner och berättelser för att skapa attraktivitet, identitet och en god livsmiljö

Kulturhistoriska byggnader och miljöer – resurser att utveckla
Majberget är ett av kommunens besöksmål. Miljön kring Gammelgården och Halmens hus är unik och har förutsättningar som behöver tas till vara och vidareutvecklas. För att locka fler besökare behövs gräns- och generationsöverskridande verksamheter så att området kan användas både för det nyskapande som det traditionella hantverket.

Halmens hus berättar om varför halmen fått så stor betydelse i denna del av landskapet Dalsland och är Nordens enda halmmuseum. Halmens hus har ett regionalt uppdrag och med halmtraditionen som grund och med siktet inställt på framtiden arbetar Halmens Hus med att hitta nya spännande sätt att använda materialet. Här arrangeras utställningar, kurser, föreläsningar, konserter och andra evenemang. Alltorps Tingshus och häradshäkte är Bengtsfors kommuns enda byggnadsminne. Det upphörde som tingshus år 1941 och är idag ett besöksmål med museum, utställningar och sommarkafé.

Uppdatera kulturhistorisk byggnadsinventering

Inom ramen för handlingsplanen ska en kulturhistorisk byggnadsinventering genomföras i två socknar per år i kommunen.

Revidering av Bengtsfors kulturmiljöprogram

Bengtsfors kommuns kulturmiljöprogram ska revideras inom handlingsplanen.

Vår industrihistoria – en framtida resurs

Dalslands kanal med sjöar och vattendrag har haft stor betydelse för etablering av industrier och på så sätt utvecklat våra tätorter. Bengtsfors kommun är rik på kulturhistoriskt intressanta byggnader och bruksmiljöer. I samverkan med näringsliv och andra parter strävar vi efter att tillgängliggöra dessa intressanta industri- och bebyggelsemiljöer. Information om historia och nuläge kan genom olika informationslösningar ges för såväl invånare som besökare. Detta är ett led i att använda vår kulturhistoria som en viktig del för att marknadsföra kommunen, inte minst vid turismsammanhang.

Synliggörande av kommunens industrihistoria

För att informera och uppmärksamma kommunens industrihistoria ska ett brukshistorieprojekt initieras av kultur och fritidsenheten tillsammans med berörda parter.

Förslag på åtgärder utöver befintlig verksamhet och budget

Inrätta en heltidstjänst som kultursamordnare

Kultur och fritidsenheten har önskemål om att arbeta vidare med öronmärkta pengar till väl valda projekt inom olika områden. Det finns olika möjligheter till både regional och statlig medfinansiering av olika kulturprojekt. Kulturrens område har en bred spännvidd och det krävs någon som koordinerar projektidéer inom kultur med anknytning till andra områden såsom exempelvis folkhälsa och utvecklingsprojekt för barn och unga. För att ansöka, genomföra och slutredovisa projekt krävs personella resurser i form av en heltidstjänst, vilket inte finns inom befintlig budget i dagsläget.

Ett årligt belopp om **140 tkr** skulle behövas tillföras i driftsbudget för att nå upp i heltidstjänst för kultursamordnare, vilket motsvarar en 25-procentig tjänst.

Införandet av kulturgarantin i grundskolan

Till viss del genomförs kulturgarantin redan i dagsläget. Barn och unga åker på resor inom och till viss del utanför kommunens gränser. För att kunna kvalitetssäkra kulturgarantin krävs att en budget avsätts för ändamålet motsvarande **140 tkr**.

Kulturskolans roll och tillgänglighet ska stärkas

För att tillgängliggöra kulturskolan för elever med olika socioekonomisk bakgrund ska en avgiftsfri kulturskola införas för barn och unga i Bengtsfors kommun. Ett årligt belopp om **275 tkr** bör tillföras driftsbudget för kultur och fritidsenheten då detta motsvarar de uteblivna intäkterna vid en avgiftsfri kulturskola.

Kultur i våra verksamheter i morgon

Alla kommunala verksamhetsområden lyfter fram hur viktig kultur är för såväl kommuninvånare som besökare. Det finns många idéer och förslag på framtida kulturaktiviteter som skulle genomföras i verksamheterna. En del förslag kan genomföras inom befintliga budgetramar och handlar istället om att nya broar ska byggas mellan olika verksamheter för att få till nya samarbeten. Andra förslag kräver politiska beslut för att skapa de finansiella förutsättningarna som krävs för ett genomförande. Idéerna handlar om allt från gratis kulturskola för alla barn och unga, inrätta en heltidstjänst som kultursamordnare till att genomföra kulturhistoriska byggnadsinventeringar.

Uppföljning av kulturplanen

Kulturplanen sträcker sig över åren 2022-2026. De kulturella aktiviteter som företas i kommunens olika verksamheter och hur de kulturstrategiska målen och handlingsplanen följs upp ska årligen återges i samband med bokslut. På så sätt får kultur en mer framträdande roll än tidigare. Kulturarbetet ska även återges till politiken med minst en årlig redovisning.